

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 2000-2001

6 MAART 2001

Wetsontwerp houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 21 juni 1999 tussen de federale Staat, het Vlaams, het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE BINNENLANDSE ZAKEN EN VOOR DE ADMINISTRATIEVE AANGELEGENHEDEN
UITGEBRACHT
DOOR DE HEER **MAHASSINE**

1. UITEENZETTING VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN

Nadat in juli 1976 bij de fabriek Hofman-Laroche in het Italiaanse Seveso het zware ongeval plaatshad, waardoor dioxine-gifgas vrijkwam, hebben de ver-

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen :

1. Vaste leden : mevrouw Lizin, voorzitter; de heer Dallemande, mevrouw De Schampheleire, de heer Lozie, de dames Thijs, Van Riet, de heren Wille en Mahassine, rapporteur.

2. Plaatsvervanger : mevrouw Pehlivan Fatma.

Zie :

Stukken van de Senaat:

2-658 - 2000/2001:

Nr. 1: Wetsontwerp.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2000-2001

6 MARS 2001

Projet de loi portant assentiment à l'accord de coopération du 21 juin 1999 entre l'Etat fédéral, les Régions flamande, wallonne et de Bruxelles-Capitale relatif à la maîtrise de dangers liés aux accidents majeurs impliquant des substances dangereuses

RAPPORT

FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION DE
L'INTÉRIEUR
ET DES AFFAIRES ADMINISTRATIVES
PAR M. **MAHASSINE**

1. EXPOSÉ DU MINISTRE DE L'INTÉRIEUR

L'accident majeur, qui s'est produit au mois de juillet 1976 à l'usine Hoffman-Laroche dans la localité de Seveso, en Italie, en l'occurrence l'émission d'un gaz

Ont participé aux travaux de la commission :

1. Membres effectifs : Mme Lizin, présidente; M. Dallemande, Mme De Schampheleire, M. Lozie, Mmes Thijs, Van Riet, MM. Wille et Mahassine, rapporteur.

2. Membre suppléant : Mme Pehlivan Fatma.

Voir :

Documents du Sénat:

2-658 - 2000/2001:

Nº 1: Projet de loi.

antwoordelijke autoriteiten in de EU-lidstaten de noodzaak ingezien van een wetgeving betreffende de bescherming van mens en milieu tegen zware bedrijfs-ongevalsrisico's.

Op 24 juni 1982 heeft de Raad van de Europese Gemeenschappen dan ook een richtlijn aangenomen, die in de wandeling Seveso-richtlijn wordt genoemd. Deze richtlijn is in het Belgische recht omgezet bij de wet van 21 januari 1987 inzake de risico's van zware ongevallen bij bepaalde industriële activiteiten, kortweg Seveso-wet genoemd.

Aangezien deze richtlijn reeds meer dan tien jaar wordt toegepast, is uit de ervaring gebleken dat een grondige herziening ervan onontbeerlijk is geworden. Een en ander heeft in het bijzonder tot doel:

- voor een doelmatiger toepassing te zorgen, onder andere wat het preventiebeleid betreft,
- informatie-uitwisseling tussen de lidstaten te bevorderen,
- de toepassingssfeer ervan uit te breiden.

De EU-Raad van ministers van Leefmilieu heeft derhalve een nieuwe richtlijn terzake goedgekeurd, de richtlijn Seveso *bis*.

Deze beoogt twee doelstellingen:

- ze beoogt het voorkomen van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen;
- en ook de gevolgen ervan voor de mens en het leefmilieu te beperken, om in heel de Unie op samenhangende en doeltreffende wijze hoge niveaus van bescherming tot stand te brengen.

De toepassingssfeer van deze nieuwe richtlijn is aanzienlijk verruimd ten opzichte van de vorige Seveso-richtlijn:

- De aandacht voor het leefmilieu is scherper geworden door de toevoeging van de specifieke categorie van «gevaarlijke stoffen voor het leefmilieu» waarop de richtlijn toepasselijk is.
- Per gevaarlijke stof of per categorie van stoffen worden thans twee drempels vastgesteld. Indien de inrichting de hoogste drempel overschrijdt, zal ze ingedeeld worden bij de zogenaamde «grote» Seveso-inrichtingen; indien ze alleen de laagste drempelwaarde overschrijdt, zal ze behoren tot de zogenaamde «kleine» Seveso-inrichtingen, die in het verleden niet moesten voldoen aan de Seveso-richtlijn. Zo is deze laatste groep eveneens verplicht — evenwel in een mindere graad dan de «grote» inrichtingen — een preventiebeleid op te stellen.

toxique, «la dioxine», a attiré l'attention des autorités responsables des pays membres de la Communauté européenne sur la nécessité de légiférer dans le domaine de la protection de l'homme et de son environnement contre les dangers des accidents industriels.

Le 24 juin 1982, le Conseil des Communautés européennes a dès lors adopté une directive, appelée couramment directive Seveso. Celle-ci a été transposée en droit belge par la loi du 21 janvier 1987 concernant les risques d'accidents majeurs de certaines activités industrielles, dite encore loi Seveso.

Après plus de dix ans d'application de cette directive, l'expérience a montré la nécessité d'une révision fondamentale de celle-ci. Principalement en vue :

- d'une mise en application plus adéquate, notamment pour ce qui concerne la politique de prévention,
- d'un renforcement des échanges d'informations entre les États membres,
- et d'un élargissement de son champ d'application.

Le 9 décembre 1996, le Conseil des ministres de l'Environnement de l'Union européenne a donc adopté une nouvelle directive en la matière, la directive Seveso *bis*.

Celle-ci poursuit un double objectif :

- elle a pour objet la prévention des accidents majeurs impliquant des substances dangereuses,
- ainsi que la limitation de leurs conséquences pour l'homme et l'environnement, afin d'assurer de façon cohérente et efficace, dans toute l'Union, des niveaux de protection élevés.

Le champ d'application de cette nouvelle directive a considérablement été étendu par rapport à la précédente directive Seveso :

- L'attention prêtée à l'environnement a plus particulièrement été renforcée par l'adjonction d'une catégorie spécifique de substances «dangereuses pour l'environnement» auxquelles s'applique la directive.
- Par substance dangereuse ou par catégorie de substances, on introduit à présent deux seuils. Si l'établissement dépasse le seuil le plus élevé, il appartient aux établissements qualifiés de «grands» établissements Seveso; s'il dépasse uniquement le seuil le plus bas, il appartient au groupe d'établissements qualifiés de «petits» établissements Seveso, qui par le passé, ne devaient pas répondre à la directive Seveso. Ainsi, ce dernier groupe est également obligé — mais dans une moindre mesure que les «grands» établissements — d'élaborer une politique de prévention.

De richtlijn is evenwel niet van toepassing op:

- militaire installaties;
- gevaren die voortvloeien uit ioniserende straling;
- het vervoer van gevaarlijke stoffen, het tijdelijk opslaan tijdens het vervoer en het vervoer per pijplijn;
- de winningsindustrie;
- stortplaatsen van afval.

Het voorliggend ontwerp beoogt het proces te voltooien voor de omzetting in het Belgisch recht van richtlijn 96/82/EG goedgekeurd op 9 december 1996 door de Raad van ministers van Leefmilieu van de Europese Unie en betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken.

De bijzondere wet van 16 juli 1993 heeft de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen immers aangevuld met een bepaling die het federale gezagsniveau ertoe verplicht een samenwerkingsakkoord te sluiten « voor de toepassing op federaal en gewestelijk vlak van de door de Europese Gemeenschap vastgestelde regelen inzake de risico's van zware ongevallen bij bepaalde industriële activiteiten » (artikel 92bis, § 3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980).

De richtlijn is in het Belgisch recht omgezet door middel van het « samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat, het Vlaams, het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken », ondertekend op 21 juni 1999.

Dit samenwerkingsakkoord sluit nauw aan bij de tekst van de genoemde richtlijn. Het regelt de verdeeling van de bevoegdheden tussen de federale en de gewestelijke overheden, niet alleen voor de reeds genoemde richtlijn Seveso *bis*, maar ook voor het « Verdrag inzake de grensoverschrijdende gevolgen van industriële ongevallen », ondertekend in Helsinki 17 maart 1992.

Bepaalde elementen uit de richtlijn behoren duidelijk tot één bevoegdheidsniveau, terwijl andere zowel tot de bevoegdheid van de federale als van de gewestelijke overheden behoren. Daarom is er in het akkoord gekozen voor een intensieve samenwerking tussen de bevoegde overheden.

Zo worden de inrichtingen naargelang van hun locatie geïnspecteerd door de diensten van de Vlaamse en Waalse regering en van de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, in samenwerking met de bevoegde dienst van het federale minister van Tewerkstelling en Arbeid. Als de inrichting zich bezighoudt met ontplofbare stoffen, ondergrondse

La directive n'est toutefois pas applicable:

- aux installations militaires;
- aux dangers liés aux rayonnements ionisants;
- aux transports de substances dangereuses, au stockage temporaire en cours de transport et au transport par pipelines;
- aux industries extractives;
- aux décharges de déchets.

Le présent projet vise àachever le processus de transposition en droit belge de la directive 96/82/CE adoptée le 9 décembre 1996 par le Conseil des ministres de l'Environnement de l'Union européenne et relative à la maîtrise des dangers liés aux accidents majeurs impliquant des substances dangereuses.

En effet, la loi spéciale du 16 juillet 1993 a complété la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles par une disposition qui oblige l'autorité fédérale et les régions à conclure un accord de coopération « pour l'application aux niveaux fédéral et régional des règles fixées par la Communauté européenne concernant les risques d'accidents majeurs de certaines activités industrielles » (article 92bis, § 3, de la loi spéciale du 8 août 1980).

La transposition de la directive en droit belge s'est faite au moyen de l'« Accord de coopération entre l'État fédéral, les Régions flamande et wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale concernant la maîtrise des dangers liés aux accidents majeurs impliquant des substances dangereuses », signé le 21 juin 1999.

Cet accord de coopération se rapproche très fort du texte de la susdite directive. Il règle la répartition de compétences entre les autorités fédérales et régionales, non seulement pour la directive Seveso *bis* précitée, mais aussi pour la « Convention sur les effets transfrontières des accidents industriels », signée à Helsinki le 17 mars 1992.

Certains éléments de la directive relèvent clairement d'un même niveau de compétence, tandis que d'autres éléments sont du ressort tant des autorités fédérales que régionales. Il a dès lors été opté dans l'accord de coopération pour une collaboration intensive entre les autorités compétentes.

C'est ainsi que l'inspection des établissements est effectuée par les services du gouvernement flamand, wallon ou de la Région de Bruxelles-Capitale, selon la région où se trouve l'établissement, en collaboration avec le service compétent du ministère fédéral de l'Emploi et du Travail. S'il s'agit d'un établissement qui s'occupe d'explosifs, de stockage souterrain de

opslag van gas of vervoer door pijpleidingen, werken de gewesten samen met de bevoegde dienst van het federale ministerie van Economische zaken.

Voor het hoofdstuk «Ruimtelijke ordening», zijn het de gewesten die de doelstellingen van de richtlijn moeten verwezenlijken door de controle op de vestiging van nieuwe inrichtingen en op bepaalde wijzigingen van bestaande inrichtingen.

De Civiele Bescherming van het ministerie van Binnenlandse Zaken is belast met de uitvoering van de externe noodplannen. Voor de inrichtingen die als «grote» Seveso-inrichtingen worden beschouwd, moeten de provinciegouverneurs noodplannen voor hulpverlening opstellen die door het ministerie van Binnenlandse Zaken worden bekrachtigd.

In dat verband herinnert de minister aan de rampen die vorig jaar in Nederland zijn gebeurd, met name de ontploffing van de vuurwerkgafabriek in Enschede en de brand in een discotheek in Volendam. Die gebeurtenissen hebben duidelijk aangetoond dat de bevoegdhedsverdeling op basis van specialisering en van het gevoerde beleid niet volstaat en dat het uiteindelijke doel van de wet niet uit het oog mag worden verloren, namelijk de bescherming van de bevolking.

Op dit vlak moet de minister van Binnenlandse Zaken zijn cruciale rol als leidinggevende figuur en coördinator behouden en dit zowel in de pro-actieve als in de curatieve fase.

2. ALGEMENE BESPREKING

Een lid stelt vast dat ook in dit akkoord een artikel is opgenomen (artikel 6, 1°) waarbij de militaire inrichtingen, installaties of opslagplaatsen van het toepassingsgebied worden uitgesloten omdat ervan wordt uitgegaan dat de militaire overheden zelf instaan voor de bescherming en de veiligheid van de bevolking. Het kan echter niet ontkend worden dat het transport van gevaarlijke stoffen tijdens militaire operaties een groot risico vormt. De kerosine voor militaire vliegtuigen, bijvoorbeeld, wordt getransporteerd via pijplijnen maar is uitgesloten van het toepassingsgebied van dit samenwerkingsakkoord.

Spreker meent dat op termijn onvermijdelijk een debat zal moeten gevoerd worden over de manier waarop de behandeling van gevaarlijke stoffen die vallen binnen het kader van de militaire activiteiten moet worden ingepast in de regels die ook voor de andere sectoren gelden. In dit verband verwijst spreker naar een vraag om uitleg die hij heeft gesteld in verband met het munitievervoer via de haven van Zeebrugge. Dit transport heeft geleid tot klachten vanwege de havenarbeiders. De militaire overheid verwijst evenwel naar de burgerlijke overheid voor de

gaz ou de transport par pipelines, la collaboration des régions se fait avec le service compétent du ministère fédéral des Affaires économiques.

En ce qui concerne le chapitre «Aménagement du territoire», ce sont les régions qui poursuivent les objectifs de la directive par un contrôle notamment de l'implantation des nouveaux établissements et de certaines modifications des établissements existants.

La protection civile du ministère de l'Intérieur est chargée de l'exécution de la planification d'urgence externe. Pour les établissements qualifiés de «grands» établissements Seveso, les gouverneurs de province sont tenus d'établir des plans d'urgence et d'intervention externes qui sont ratifiés par le ministre de l'Intérieur.

À cette occasion, le ministre rappelle les catastrophes qui se sont produites aux Pays-Bas l'année passée, notamment l'explosion de l'usine à explosifs à Enschede et l'incendie dans le dancing à Volendam. Celles-ci ont clairement démontré qu'en dépit des répartitions de compétences en fonction des spécialités et de la politique, il est indispensable que la finalité de la loi ne soit pas perdue de vue, notamment, la protection de la population.

Dans cette matière, le ministre de l'Intérieur doit préserver son rôle crucial de dirigeant et de coordinateur, et ceci aussi bien dans la phase proactive que dans la phase curative.

2. DISCUSSION GÉNÉRALE

Un membre constate que cet accord contient lui aussi un article (article 6, 1°) en vertu duquel les établissements, les installations ou les entrepôts militaires sont exclus du champ d'application, parce qu'on considère que les autorités militaires assurent elles-mêmes la protection et la sécurité de la population. On ne peut cependant pas nier que le transport des substances dangereuses dans le cadre des opérations militaires représente un risque important. C'est ainsi que le kérosène pour les avions, qui est transporté par les oléoducs, est exclu du champ d'application du présent accord de coopération.

L'intervenant estime qu'à terme, il faudra inévitablement organiser un débat sur la manière dont le traitement des substances dangereuses qui entrent dans le cadre des activités militaires doit faire l'objet des mêmes règles que celles qui sont aussi applicables aux autres secteurs. À ce sujet, il renvoie à sa demande d'explications concernant le transport de munitions par le port de Zeebrugge. Ce transport a donné lieu à des plaintes de la part des ouvriers du port. L'autorité militaire a toutefois renvoyé à l'autorité civile pour le traitement éventuel de ces plaintes, étant donné qu'il

eventuele behandeling van deze klachten omdat er door de militairen die deze transporten eveneens behandelden geen klachten zijn geuit.

Spreker wenst dat er dus een debat wordt gevoerd over de risico's voor de burger veroorzaakt door de behandeling van gevaarlijke stoffen in het kader van militaire activiteiten.

Een ander lid deelt dit standpunt. Hij verwondert er zich over dat dit akkoord ook niet voor het vervoer van gevaarlijke stoffen geldt, terwijl juist op dat vlak een overeenkomst tussen de gewesten moet worden bereikt.

De minister herinnert eraan dat het vervoer van gevaarlijke stoffen door het ADR-Verdrag wordt geregeld(1). Hij wijst tevens op het belang van een coördinator die met de nazorg en het proactieve gedeelte wordt belast.

De militaire installaties — waaronder bijvoorbeeld pijpleidingen — zijn onderworpen aan de NAVO-richtlijnen. Deze richtlijnen moeten op het vlak van gestrengheid zeker niet onderdoen voor de richtlijnen voor de civiele toepassingen. In de praktijk rijzen er dus geen problemen wat niet betekent dat, omdat het om een militaire toepassing gaat, er geen gevaar zou kunnen rijzen voor de bevolking in zijn geheel. De minister is zich dus wel degelijk bewust van de problematiek maar de ervaring heeft uitgewezen dat het geen enkele moeite kost om gegevens te verkrijgen over de militaire installaties en de specificaties ervan.

De militaire overheid draagt er trouwens zorg voor om de burgerlijke veiligheidsnormen te respecteren. Wel wordt, gelet op de specificiteit van de militaire doelstellingen, een zekere discretie gevraagd. Deze discretie is trouwens een element dat de veiligheid van de bevolking ten goede komt omdat teveel informatie over militaire transporten via bepaalde nevralgische punten precies tot gevaarlijke situaties zou kunnen leiden. De minister heeft trouwens een instrument te zijner beschikking waar dergelijke informatie wordt geëxploiteerd, de Commissie voor de nationale vraagstukken inzake Verdediging(2), die zowel ressorteert onder het Crisiscentrum als onder de Civiele Bescherming.

(1) Europees Verdrag van 30 september 1957 betreffende het internationaal vervoer van gevaarlijke goederen over de weg (*Belgisch Staatsblad* van 9 oktober 1960).

(2) Deze commissie valt op dit ogenblik onder de bevoegdheid van de minister van Binnenlandse Zaken. In de opdrachten van deze commissie kan een onderscheid worden gemaakt al naargelang ze al dan niet voortvloeien uit de Navo-activiteiten inzake de planning voor civiele veiligheid. De Navo-opdrachten worden opgenomen in de tweejaarlijkse ministeriële richtlijn, uitgevaardigd door de ministers van Buitenlandse Zaken die deel uitmaken van de Noord-Atlantische Raad. De andere opdrachten inzake civiele defensie worden gegeven door de ministers van Binnenlandse Zaken, Buitenlandse Zaken en Landsverdediging.

n'y a pas eu de plaintes de la part des militaires qui se sont occupés de ces transports.

L'intervenant souhaite dès lors que l'on organise un débat sur les risques, pour les citoyens, du traitement de substances dangereuses dans le cadre des activités militaires.

Un autre membre se rallie à ce point de vue. Il est surpris de devoir constater que le transport de substances dangereuses est également exclu du champ d'application de cet accord alors que c'est dans ce domaine qu'il est vraiment nécessaire d'arriver à un accord entre les régions.

Le ministre rappelle que le transport de substances dangereuses est réglé par la réglementation ADR(1). Il souligne aussi l'importance d'un coordinateur au niveau curatif ainsi qu'au niveau proactif.

Les installations militaires — les oléoducs par exemple — sont soumises aux directives de l'OTAN. Ces directives ne sont certainement pas moins rigoureuses que les directives concernant les applications civiles. En pratique, il n'y a donc pas de problème, ce qui ne signifie pas que, pour ce qui est d'une application militaire, il ne pourrait pas y avoir de danger pour la population dans son ensemble. Le ministre est donc conscient de ce problème, mais l'expérience a montré qu'on peut obtenir sans la moindre difficulté des informations sur les installations militaires et leurs spécifications.

D'ailleurs, l'autorité militaire veille à respecter les normes civiles de sécurité. Cependant, on demande, eu égard au caractère spécifique des objectifs militaires, que l'on fasse preuve d'une certaine discréption. Cette discréption est d'ailleurs un élément favorable à la sécurité de la population, car divulguer trop d'informations sur les transports militaires passant par certains points névralgiques pourrait précisément engendrer des situations dangereuses. Le ministre dispose d'ailleurs d'un instrument au sein duquel les informations de ce type sont exploitées, à savoir la Commission pour les problèmes nationaux de défense(2), laquelle dépend à la fois du Centre de crise et de la Protection civile.

(1) Accord européen du 30 septembre 1957 relatif au transport international des marchandises dangereuses par route (*Moniteur belge* du 9 octobre 1960).

(2) Cette commission relève à l'heure actuelle de la compétence du ministre de l'Intérieur. On peut établir une distinction entre les missions de la commission qui résultent des activités de l'OTAN et celles qui résultent de la planification pour la sécurité civile. Les missions OTAN sont reprises dans la directive ministérielle biennale émise par les ministres des Affaires étrangères des pays du Conseil de l'Atlantique Nord. Les autres missions relatives à la défense civile sont confiées par les ministres de l'Intérieur, des Affaires étrangères et de la Défense.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en de Civiele Bescherming onderzoeken thans de specifieke risico's voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Voor welbepaalde transporten werden zeer duidelijke afspraken met de industriesector gemaakt. Op grond van de Belintra-overeenkomst(3) wordt bij problemen binnen een redelijke termijn in een doelmatige interventie voorzien.

Voor tunnels worden thans zeer specifieke richtlijnen uitgewerkt.

Kenmerkend voor de Seveso-regelgeving is dat zij voornamelijk betrekking heeft op vaste installaties en op productie-eenheden.

Een lid verklaart dat dit ontwerp hoofdzakelijk betrekking heeft op de diensten van de Civiele Bescherming maar dat bij zware ongevallen de brandweerdiensten eveneens rechtstreeks betrokken zijn. Dit wijst eens te meer op de noodzaak om de hervorming van de hulpdiensten door te voeren. Structurele coördinatie tussen beide voornoemde diensten is nog steeds ver te zoeken en de uitrusting van die diensten blijft van ondergeschikt belang. De werkgroep binnen het ministerie die belast is met de hervorming van de hulpdiensten beschikt zelfs niet over een secretariaat. Hoewel dit ontwerp van wet nodig is om de coördinatie tussen de gewesten te verzekeren, moeten de brandweerdiensten eveneens gemoderniseerd en behoorlijk worden gefinancierd, als men over doeltreffende hulpdiensten wil beschikken.

Op de tweede plaats wenst spreekster te vernemen hoe het voorgestelde systeem zal gefinancierd worden. Zal de stadsbewoner opnieuw moeten betalen of zullen de kosten aan de betrokken ondernemingen worden aangerekend? Zal men de zware industriële en burgerlijke risico's verder uitsluitend ten laste leggen van de overheidsfinanciën? Indien dat het geval is, verkiest zij dat de federale of gewestelijke begroting deze last draagt. Ze betreurt dat een zo ingewikkeld samenwerkingsakkoord als dit geen enkele aanwijzing geeft over de financiering van het systeem dat zal worden opgezet.

De minister deelt deze bezorgdheid. Wat de werkgroep betreft, zal hij ervoor zorgen dat deze administratieve versterking krijgt. In verband met de begro-

(3) Belintra: *Belgian intervention system for transport accidents*. Dit is een bijstandsovereenkomst afgesloten tussen de Staatssecretaris voor Veiligheid en de Federatie voor de Chemische Nijverheid (Fedichem) op 26 september 1998 met een bijlage op 19 mei 1999. Op grond van deze overeenkomst kunnen de brandweerdiensten een beroep doen op de expertise en de middelen van de chemische nijverheid. De bijstand bestaat uit drie onderdelen. In eerste instantie is er de mogelijkheid telefonisch informatie en/of raad te vragen, in tweede instantie kan raadgeving ter plaatse gevraagd worden en ten derde kan effectieve bijstand van de interventie gevraagd worden.

En ce qui concerne le transport de substances dangereuses, le ministère de l'Intérieur et la Protection civile sont en train d'examiner les risques spécifiques qui existent. Pour certains transports des accords très précis ont été conclus avec l'industrie. Ainsi l'accord Belintra(3) permet une intervention adéquate quand il y a des problèmes et cela dans un délai raisonnable.

Pour les tunnels des directives très spécifiques sont à l'examen actuellement.

Le propre de la réglementation Seveso est qu'elle vise surtout des installations fixes et des unités de production.

Un membre déclare que le présent projet concerne essentiellement les services de la Protection civile, mais, en cas d'accidents graves, les services d'incendie sont également directement concernés. Cela aussi témoigne de la nécessité d'une réforme des services de secours. En effet, la coordination entre les deux services précités reste toujours mal structurée et l'équipement des services reste épisodique. Le groupe de travail examinant la réforme des services de secours au sein du ministère ne dispose même pas d'un secrétariat. Bien que le présent projet de loi soit nécessaire pour que l'on puisse assurer la coordination entre les régions, il faut aussi moderniser les services d'incendie et leur assurer un financement correct, si l'on veut réaliser un système de secours performant.

En deuxième lieu, l'intervenante voudrait savoir comment le système proposé sera financé. Est-ce que c'est à nouveau le citoyen des villes qui devra payer ou est-ce que les frais seront imputés aux entreprises concernées? Va-t-on continuer à faire payer des risques industriels et civils majeurs uniquement par des budgets publics? Si tel est le cas, elle préfère que ce soit le budget fédéral ou régional. Elle déplore qu'un accord de coopération aussi complexe ne donne aucune indication sur le financement du système qui sera mis sur pied.

Le ministre partage ce souci. En ce qui concerne le groupe de travail, il veillera à ce qu'il sera renforcé sur le plan administratif. Quant aux moyens budgétaires,

(3) Belintra: «*Belgian intervention system for transport accidents*. Il s'agit d'une convention d'assistance conclue le 26 septembre 1998 entre le secrétaire d'État à la Sécurité et la Fédération des Industries chimiques de Belgique (Fedichem); la convention comprend aussi une annexe datée du 19 mai 1999. Cette convention prévoit que les services d'incendie peuvent faire appel à l'expertise et aux moyens de l'industrie chimique. L'assistance comprend trois volets. Il est possible, premièrement, de demander des conseils et/ou de l'information par téléphone; deuxièmement, de demander un conseil sur place, et troisièmement, de demander une assistance effective ou une intervention.

tingsmiddelen merkt hij op dat zijn voorkeuren dien-aangaande niet altijd door de andere ministers worden gedeeld.

De minister merkt eveneens op dat er een Seveso-fonds bestaat, dat gestijfd wordt door betalingen van de industrie die het risico veroorzaakt. De gouverneurs hebben de middelen om de risico's goed in te schatten en om specifieke plannen op te stellen die ondersteund worden door zeer performante computerprogramma's. Het Seveso-fonds zal gehandhaafd blijven. In het kader van dit fonds wordt thans een onderzoek gewijd aan het aankoopdossier van het befaamde «superbluskanon(4)», waarbij eveneens wordt onderzocht waar het best wordt opgesteld.

3. STEMMINGEN

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen door de 8 aanwezige leden.

Artikel 2 alsmede het ontwerp in zijn geheel worden eveneens eenparig aangenomen door de 8 aanwezige leden.

*
* *

Vertrouwen wordt geschenken aan de rapporteur voor het opstellen van dit verslag.

De rapporteur,
Chokri MAHASSINE.

De voorzitter,
Anne-Marie LIZIN.

(4) Het zogenaamde «superbluskanon». Dit is een blusunit voor grootschalige tankbranden die uit drie delen bestaat: een opvoerpomp, een aanjaagpomp en een groot-debetschuimwerkanon met schuimmengsysteem. Deze configuratie maakt het mogelijk een koolwaterstoffenbrand (benzine, diesel, huisbrandolie) te blussen volgens de «footprintmethode». De brandweer probeert een «voetafdruk» in de brandende tank te krijgen door een massa schuim (overkill) op één plaats te spuiten en door uitzetting van het schuimtafeltje het vuur te blussen.

il fait remarquer que ses préférences sur ce plan ne sont pas toujours partagées par les autres ministres.

Le ministre rappelle également qu'il existe un fonds Seveso qui est nourri par des versements par l'industrie qui crée le risque. Les gouverneurs disposent des moyens nécessaires pour faire une bonne estimation des risques et pour mettre au point des plans spécifiques s'appuyant sur des programmes informatiques très performants. Le fonds Seveso sera maintenu. Dans le cadre de ce fonds, on examine actuellement le dossier d'achat du fameux super canon à extinction(4) ainsi que la question de savoir quel est l'endroit le mieux approprié à son stationnement.

3. VOTES

L'article 1er est adopté à l'unanimité des 8 membres présents.

L'article 2 ainsi que l'ensemble du projet sont également adoptés à l'unanimité des 8 membres présents.

*
* *

Confiance a été faite au rapporteur pour la rédaction du présent rapport.

Le rapporteur,
Chokri MAHASSINE.

La présidente,
Anne-Marie LIZIN.

(4) Le super canon à extinction. Il s'agit d'une unité d'extinction pour les grands incendies de citernes. Elle comprend trois parties: une pompe d'aménée, une pompe de suralimentation et un canon à mousse grand débit équipé d'un système de mélange des mousses. Cette configuration unique permet d'éteindre un incendie d'hydrocarbures (essence, diesel, gasoil de chauffage) à l'aide de la technique dite de l'empreinte (foot-print): les pompiers s'efforcent de créer une «empreinte» dans la citerne en feu en déposant une masse de mousse à un endroit donné (overkill) et tentent ensuite d'éteindre l'incendie en élargissant cette masse.